

Sygn. akt I A Ca 406/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tadeusz Nowakowski
Sędziowie:	SSA Elżbieta Lipińska (spr.) SSA Anna Guzińska
Protokolant:	Justyna Łupkowska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **J. K.**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J.**

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 18 grudnia 2012 r. sygn. akt I C 949/10

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 335 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód J. K. pozwem skierowanym przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J. domagał się stwierdzenia nieważności lub uchylenia uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej, odbytego w dniach 21 – 24 czerwca 2010 r. w przedmiocie wyboru członków Rady Nadzorczej.

Wyrokiem z dnia 10.12.2009 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu uchylił zaskarżoną uchwałę oraz zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 126 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy oparł wyrok na następujących ustaleniach faktycznych.

J. K. jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J.. Spółdzielnia liczy około 3.000 członków.

W dniach 21-24 czerwca 2010 r. odbyło się walne zgromadzenie tej Spółdzielni, składające się z czterech części. Część I walnego zgromadzenia odbyła się w dniu 21 czerwca 2010 r. W zgromadzeniu uczestniczyło 36 członków Spółdzielni w I części, 15 członków w II części, 31 członków w III części i 2 członków w IV części (IV część z uwagi na zbyt małą frekwencję nie mogła podejmować uchwał).

Walne zgromadzenie podjęło uchwałę nr(...) w sprawie wyboru członków rady nadzorczej. Dokonano wyboru 11 członków rady nadzorczej, to jest wszystkich zgłoszonych kandydatów.

Zgodnie z § 137 statutu pozwanej Spółdzielni o czasie, miejscu i porządku obrad każdej części walnego zgromadzenia członkowie Spółdzielni zawiadamiani są pisemnie, co najmniej na 21 dni przed terminem posiedzenia jego pierwszej części. Zawiadomienie powinno zawierać między innymi czas, miejsce, porządek obrad, a w przypadku, gdy w porządku obrad znajduje się punkt o wyborze członków rady nadzorczej, także informację o możliwości zgłaszania kandydatów na członków rady w terminie do 15 dni przed dniem pierwszej części walnego zgromadzenia. Zawiadomienie przekazuje się listami poleconymi lub dostarcza się je wszystkim członkom spółdzielni za pokwitowaniem odbioru (z datą).

W myśl § 138 statutu projekty uchwał i żądania zamieszczenia oznaczonych spraw w porządku obrad walnego zgromadzenia mają prawo zgłaszać: zarząd, rada nadzorcza i członkowie. Projekty uchwał, w tym uchwał przygotowanych w wyniku tych żądań, powinny być wykładane na co najmniej 14 dni przed terminem pierwszej części Walnego Zgromadzenia. Członkowie mają prawo zgłaszać projekty uchwał i żądania, o których mowa wyżej, w terminie do 15 dni przed dniem posiedzenia pierwszej części Walnego Zgromadzenia. Projekt uchwały zgłaszanej przez członków spółdzielni musi być poparty przez co najmniej 10 członków.

Powód odebrał na poczcie przesyłkę poleconą zawierającą zawiadomienie o walnym zgromadzeniu w dniu 7 czerwca 2010 r. Przesyłka została nadana w dniu 19 maja 2010 r. Datowane na 19 maja 2010 r. zawiadomienie zawierało informację, że w dniu 21 czerwca 2010 r. o godz. 17 w klubie (...) przy ul. (...) odbędzie się walne zgromadzenie – I część (dotycząca m.in. J. K.), a także porządek obrad zgromadzenia, w którego punkcie 12 przewidziano wybór rady nadzorczej. W zawiadomieniu wskazano również, że członkowie Spółdzielni mają możliwość zgłaszania kandydatów na członków rady nadzorczej w terminie do 15 dni przed dniem posiedzenia pierwszej części walnego zgromadzenia, czyli do 2 czerwca 2010 r.

Decyzję o wystąpieniu do rady nadzorczej Spółdzielni z propozycją terminów odbycia poszczególnych części walnego zgromadzenia członków Spółdzielni oraz porządku obrad zgromadzenia zarząd Spółdzielni podjął na posiedzeniu w dniu 27 kwietnia 2010 r.

W pozwanej Spółdzielni byli także inni członkowie, którzy zawiadomienie o miejscu, czasie i porządku obrad walnego zgromadzenia otrzymali później niż na 21 przed rozpoczęciem walnego zgromadzenia lub nie otrzymali go w ogóle.

Członek Spółdzielni (...) chciał zgłosić swoją kandydaturę do rady nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej w J., powód zamierzał zgłaszać projekty uchwał oraz zebrać podpisy i kandydować na członka rady nadzorczej.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo zasługuje na uwzględnienie. Powód otrzymał zawiadomienie o mającym się odbyć walnym zgromadzeniu członków pozwanej Spółdzielni w dniu 7 czerwca, czyli 14 dni przed terminem I części zgromadzenia. Zdaniem Sądu I instancji pozwana spółdzielnia nie dochowała wymogów prawidłowego zawiadomienia powoda o miejscu, czasie i porządku obrad walnego zgromadzenia. Wysyłając zawiadomienie listem poleconym, Spółdzielnia powinna była wziąć pod uwagę fakt, że przesyłka może nie zostać bezpośrednio doręczona powodowi w jego miejscu zamieszkania, a nadto powód nie jest zobowiązany do odbioru przesyłki na poczcie niezwłocznie po jej awizowaniu. Zdaniem Sądu dla oceny prawidłowości doręczenia powodowi przesyłki nie ma zatem znaczenia fakt, że została ona nadana wcześniej niż na 21 dni przed terminem I części zgromadzenia, skoro powód faktycznie otrzymał ją dopiero na 14 dni przed tym terminem. Prawidłowe działanie Spółdzielni powinno polegać na wysłaniu zawiadomienia listem poleconym na tyle wcześnie,

żeby członek Spółdzielni mógł je odebrać co najmniej na 21 dni przed terminem I części walnego zgromadzenia, z uwzględnieniem czasu, jakim dysponuje adresat na podjęcie awizowanej przesyłki w placówce pocztowej. Za istotne uznał Sąd również, że pozwana Spółdzielnia miała możliwość wysłać zawiadomienia odpowiednio wcześniej, skoro termin zgromadzenia został wstępnie zaplanowany decyzją zarządu Spółdzielni już 27 kwietnia 2010 r. Jak wynika z zeznań świadków, zbyt późne zawiadomienie lub brak zawiadomienia o czasie, miejscu i porządku obrad walnego zgromadzenia pozwanej Spółdzielni dotyczyły nie tylko powoda, ale większej liczby członków Spółdzielni.

Zdaniem Sądu Okręgowego niezawiadomienie powoda i innych członków pozwanej Spółdzielni w ustawowym i statutowym terminie o walnym zgromadzeniu mogło mieć wpływ na treść podjętej uchwały, to jest na skład wybranej przez walne zgromadzenie rady nadzorczej. Spóźnione zawiadomienie nie pozbawiało powoda możliwości udziału w walnym zgromadzeniu, ale uniemożliwiało mu zgłoszenie jakichkolwiek wniosków i żądań, w tym również zgłoszenie kandydatury (własnej lub innej osoby) do rady nadzorczej. Dodatkową wadą zawiadomień, jakie do swoich członków wysłała pozwana Spółdzielnia, było błędne wskazanie daty, do jakiej członkowie mieli prawa zgłaszać kandydatów na członków rady nadzorczej. Spółdzielnia podała bowiem w zawiadomieniu, że zgłoszeń można dokonywać do 2 czerwca 2010 r., zaś 2 czerwca 2010 r. przypadał na 19 dni przed dniem posiedzenia pierwszej części walnego zgromadzenia. Również ta błędna informacja mogła skutkować niezgłoszeniem kandydatów do rady nadzorczej przez członków spółdzielni, którzy otrzymali zawiadomienia na więcej niż 15 dni przed terminem I części walnego zgromadzenia, ale po wskazanym w zawiadomieniu dniu 2 czerwca 2010 r.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku. Orzeczenie o kosztach Sąd wydał w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone w całości przez stronę pozwaną. Zaskarżonemu orzeczeniu strona pozwana zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 8³ ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, (tj. - Dz.U. 2003 Nr 119, poz. 1116 ze zm.), przez przyjęcie, że wysłanie do powoda zawiadomienia na 32 dni przed I częścią Walnego Zgromadzenia Spółdzielni było naruszeniem tego przepisu, skutkiem czego było uchylene uchwały Walnego Zgromadzenia o wyborze Rady Nadzorczej;
2. bezpodstawność uznania przez Sąd, że zawiadomienie to było wadliwe dlatego, że była tam błędnie wskazana data (2.06.2010 r.), do jakiej członkowie mieli prawo zgłaszać kandydatów na członków Rady Nadzorczej.

W oparciu o powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej podlegała uwzględnieniu.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miała wykładnia przepisu art. 8³ ust. 6 u.s.m., jako że dla stwierdzenia, czy Sąd I instancji dopuścił się wskazywanych w apelacji naruszeń decydujące było ustalenie, czy pozwana Spółdzielnia uczyniła zadość wymogom ustawowym przewidzianym dla zawiadamiania członków spółdzielni mieszkaniowych o terminie obrad Walnego Zgromadzenia. Co więcej, na zarzucie naruszenia powołanego przepisu w głównej mierze opierała się argumentacja strony skarżącej we wniesionej apelacji.

Po pierwsze wskazać należy, że zgodnie z regulacją zawartą w art. 8³ u.s.m. obowiązek zawiadamiania członków spółdzielni o obradach walnego zgromadzenia podniesiony został do rangi ustawowej.

W ocenie Sądu Apelacyjnego powód wbrew stanowisku Sądu Okręgowego został zawiadomiony o terminie walnego zgromadzenia w sposób prawidłowy, zgodny z art. 8³ ust. 6 u.s.m.

Spełnienie wymogu zawiadomienia wszystkich członków na piśmie co najmniej 21 dni przed terminem walnego zgromadzenia wymaga albo wysłania listów poleconych, albo dostarczenia zawiadomień za pokwitowaniem. Niektórzy komentatorzy prezentują stanowisko, że wymóg można uważać za spełniony, jeśli wysłanie listów poleconych lub dostarczenie zawiadomień za pokwitowaniem nastąpi co najmniej 21 dni przed terminem walnego zgromadzenia (por. Ewa Bończak-Kucharczyk Spółdzielnie mieszkaniowe. Komentarz, wyd. III str. 103).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego z powyższym stanowiskiem nie można w pełni się zgodzić, ponieważ jest ono zbyt daleko idące. Trzeba bowiem zagwarantować członkowi spółdzielni niezbędny czas na zapoznanie się ze sprawami będącymi przedmiotem obrad walnego zgromadzenia, tak aby mógł ewentualnie skutecznie zgłosić do porządku obrad własne projekty uchwał oraz żądań. Nie sposób jednak zaaprobować wykładni powyższego przepisu dokonanej przez Sąd I instancji, który wskazał, że „prawidłowe działanie Spółdzielni powinno polegać na wysłaniu zawiadomienia listem poleconym na tyle wcześniej, żeby członek Spółdzielni mógł je odebrać co najmniej na 21 dni przed terminem I części walnego zgromadzenia, z uwzględnieniem czasu, jakim dysponuje adresat na podjęcie awizowanej przesyłki w placówce pocztowej.”

Jak wynika bowiem z prawidłowo ustalonego przez Sąd I instancji stanu faktycznego, strona pozwana wysłała powodowi zawiadomienie ponad miesiąc przed terminem walnego zgromadzenia członków spółdzielni. Skoro zatem strona pozwana wysłała zawiadomienia z tak dużym wyprzedzeniem, to nie sposób zarzucić jej, że nie dochowała należytej staranności wymaganej przy tego rodzaju czynnościach. Z okoliczności sprawy nie wynika, aby powód pozbawiony był możliwości wcześniejszego odebrania zawiadomienia w terminie, który pozwalał mu na skuteczne zgłoszenie swoich projektów i żądań. Wskazać należy, że powód odebrał korespondencje pochodzącą od spółdzielni dopiero po dwukrotnym jej awizowaniu, w ostatnim możliwym terminie do jej odbioru, tj. w 14 dniu od pierwszego awizowania przesyłki, co z kolei doprowadziło do odebrania zawiadomienia dopiero 14 dni przed terminem zwołania I części walnego zgromadzenia pozwanej spółdzielni.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nieuprawnione jest twierdzenie, że to jedynie na spółdzielni ciąży obowiązek prawidłowego postępowania, a członkowie spółdzielni wykorzystując nieprecyzyjną regulację w tym zakresie, mogą wykorzystywać ją do zwalczania podjętych przez spółdzielnię uchwał. Wskazać z całą stanowczością należy, że wymóg należytej staranności ciąży zarówno na spółdzielni, jak i na jej członkach. Powodowi jako osobie bardzo dobrze orientującej się w prawie spółdzielczym z pewnością postawić można zarzut braku dochowania należytej staranności. Odbierając zawiadomienie w ostatnim możliwym terminie niejako na własne życzenie pozbawił się możliwości zgłoszenia w odpowiednim terminie swojej kandydatury na członka rady nadzorczej spółdzielni.

W kontekście powyższego uznać należy, że powód tylko i wyłącznie na skutek własnych zaniedbań stracił możliwości zgłoszenia swojej kandydatury na członka rady nadzorczej. Tym samym zachowanie takie nie zasługuje na ochronę w świetle obowiązujących przepisów.

W dalszej kolejności wskazać należy, że strona pozwana bezspornie w wysłanym do członków spółdzielni zawiadomieniu błędnie wskazała datę (2 czerwca 2010 r.), do jakiej członkowie mieli prawa zgłaszać kandydatów na członków rady nadzorczej. Zauważyć jednak należy, że informacja ta nie musiała w ogóle znaleźć się w treści zawiadomienia, a ponadto stanowiła oczywistą omyłkę, która bez większych trudności mogła zostać zauważona przez każdego z adresatów przedmiotowego zawiadomienia, gdyż jednocześnie wskazano, na ile dni przed terminem walnego zgromadzenia ma to nastąpić, zwykle zatem działanie rachunkowe wskazywało właściwy termin.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że wskazane uchybienie strony pozwanej nie miało wpływu na treść zaskarżonej uchwały.

Na marginesie wypada jedynie zauważyć, że powód odebrał przedmiotowe zawiadomienie już po dacie, w której przysługiwało mu prawo do zgłoszenia kandydatury na członka RN strony pozwanej. Tym samym omyłkowe sprecyzowanie daty w treści zawiadomienia nie miało żadnego wpływu na jego decyzję o ewentualnym zgłoszeniu kandydatury na członka RN.

Reasumując Sąd Apelacyjny uznał za uzasadniony wskazywany przez stronę skarżącą zarzut naruszenia art. 8³ ust. 6 u.s.m., co też skutkowało zmianą orzeczenia i oddaleniem powództwa w całości. Zmiana rozstrzygnięcia co do istoty sprawy skutkować musiała także zmianą orzeczenia o kosztach postępowania pierwszoinstancyjnego stosownie do treści art. 98 k.p.c. Skoro jedyne koszty strony pozwanej na tym etapie postępowania sprowadzały się do kosztów zastępstwa procesowego, Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 180 zł (§ 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny, uznając apelację strony pozwanej za usprawiedliwioną, zmienił zaskarżony wyrok Sądu I instancji i powództwo oddalił w całości po myśli przepisu art. 386 § 1 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego znajduje odzwierciedlenie w treści art. 98 k.p.c. Na koszty te składają się opłaty od apelacji (200 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (135 zł) na podstawie § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

bp